

E. Rojíková

ČTYŘI ŽIVLY V DRAMATICKÉ VÝCHOVĚ S DOSPĚLÝMI

posudek oponenta

Posudek bude mít z části charakter čtenářského „deníku“ oponenta. To předesílám, protože se budu zastavovat mj. i u jednotlivých stran práce. Implicitní podněty k diskusi i přímo položená věcná otázka jsou v textu. Nuže:

K teoretické části

V úvodu nalézám vymezení cílů v této podobě: rozvoj kreativity, vytvoření prostoru pro psychohygienu, sebepoznání a také osvojení několika improvizčních dovedností. Přece jen bych ocenil, kdyby cíle mohly být formulovány konkrétněji, v tomto případě jde spíše o témata, než o cíle – nicméně nechci předbíhat ději, takže uvidíme, jak bude autorka s cíli pracovat dál.

S. 11: Je autorka s to doložit tvrzení, že studenti VŠ jsou většinou „zatíženi stresem“ nějakými daty z výzkumů (nepředpokládám, že z jejího vlastního – ale jde o věcné tvrzení, proto se ptám po opoře právě v datech...)?

S. 11: „Formulovala jsem si několik hlavních cílových oblastí, ke kterým jsem směřovala skrze téma čtyř živlů.“ Pokud tomu dobře rozumím, tak tím autorka míní témata či obsah hry, ale (opět) ne její cíle ...

S. 14: „Konkrétně bylo cílem, aby se studenti naučili přijmout i produkovat nápad.“ Ano jistou konkretizaci cíle nalézám, i když dvojice „přijmout i produkovat“ mi připadá trochu nesourodá: přijmout můžeme, aniž bychom se dopouštěli kreativního aktu ...

Konkretizace cílů se pak objevují i dále, ale např. cíl náležitý k rozvoji kooperace se už zase obrací více do obecná.

S. 14: Opět by stálo za to odkázat na zdroj tvrzení „Důraz na výkon a rychlost považuji za výrazné rysy soudobé západní společnosti.“ Přece jen je práce bakalářská praxí odbornou, a pak se podobné dokladování očekává.

S. 15: „2.4.2 Sociálního rozvoje“ – formulace názvu kapitoly?

S. 16: Ano, zde je zopakován cíl uváděný u „kreativity“ jako cíl učení se pro změnu „improvizaci“, a zde je již v této podobě adekvátní.

Chci jen poznamenat, že „kooperace, koncentrace, komunikace, kreativita“ jsou spíše soubory dovedností než dovedností (v jednotném čísle).

S. 17: Poznámka k fluenci je, myslím, podstatnější, než akcent na skupinové soustředění, které je v tomto případě spíše podmínkou pro uplatnění fluence při improvizaci.

S. 18: Pro čtenáře by bylo asi jednodušší, kdyby dostal k větě „materiály, které reprezentují čtyři živly (voda, kámen, hlína, peří, balónek).“ náznak vysvětlení: balónek = vzduch?

K praktické části:

Postup aktivit v praktické části je (souhrnně vzato) logický ve vztahu k tomu, kam chce autorka směřovat. V principu tedy nemám důvod k zásadní oponentuře. Některé dílčí věci lze ovšem vidět různě.

Kupř. některé činnosti, např. vyplňování prostoru, se mi jeví jako ne nezbytné, stejně tak bych se obešel bez kreslení živlů ... kvůli úspoře času pro práci s naším vlastním uměním.

S. 24: „V rámci této reflexe studenti uváděli, že pro ně byly aktivity zajímavé a technika živého obrazu je pro většinu z nich nová. Skupinovou práci hodnotili jako funkční a příjemnou.“ ... takže se nemluvílo třeba o tom, o čem mysleli při aktivitách, co se v nich odehrávalo, zda myslí, že se něco naučili/dověděli atd.?

S. 29: Se svým viděním oboru jsem spokojenější, když se dostáváme k hraní personifikace/antropomorfizace živlů ... ☺ (i když hra s imaginárním balónkem též není „mimo“).

S. 36: Reflexe jde nyní již o něco více do „výsledků“ edukace (což by měly být „změny v žákovi“). Nicméně, z popisu reakcí studentů při této reflexi se mnoho nedovíme.

Obecně se nyní lze zastavit i u jistého problému v cílových formulacích. Didakticky vzato se cíli „lege artis“ blíží formulace typu „Vytvoření kognitivní mapy kolem tématu,; ...“, tedy pokud je to míněno tak, že se jedná o kognitivní mapu v hlavě „žáka“ (tedy o onu jeho kýženou cílovou změnu). V textu nalézáme dost formulací typu „seznámit účastníky dílny s metodou...“, což jest spíše úkol učitele, nebo formulací „mohli studenti opět rozvést myšlenky“, což jsou však zase spíše formulace úkolů pro studenty.

Postupně se autorka – v souladu s cíli v oblasti sebepoznání cíli – dostává i k „projektivním postupům“, což je v daném kontextu v pořádku.

V případě posledního bloku si nejsem jist logikou jeho (vý)stavby ...

Práci doporučuji k obhajobě
a předběžně klasifikuji „C“.

Josef Valenta
28. VII. 2018